

HRVATSKO UDRUŽENJE
ZA CROHNOVU BOLEST
I ULCEROZNI KOLITIS
CROATIAN CROHN'S AND
ULCERATIVE COLITIS ASSOCIATION
www.hucuk.hr

UPALNE BOLESTI CRIJEVA (UBC)

Upalne bolesti crijeva (Crohnova bolest i ulcerozni kolitis) neizlječive su, nezarazne bolesti kojima je u podlozi poremećaj imunološkog sistema. Liječe se lijekovima s mnoštvom neugodnih nuspojava. Njihova svrha je pokušati dovesti bolest u stanje mirovanja - jer trajno izlječenje ne postoji.

CROHNOVA BOLEST zahvaća kompletni probavni sustav i može zahvatiti i sve druge organske sustave (mali i veliki zglobovi ruku, nogu, zdjelice, kralježnice, može biti zahvaćena i koža uz pojavu bolnih crveno- ljubičastih zadebljanja na rukama i nogama (pyoderma gangrenosum i erythema nodosum), oči i žučovodi. Crohnova bolest povezana je i s nespecifičnom upalom jetre koja može dovesti do transplantacije jetre, a mogu se javiti i upala perikarda, gušterače te venska tromboza. Perforacije (stvaranje pukotina u zidu crijeva) i fistule (neprirodne komunikacije (spojevi) između organa koji su inače odvojeni) česte su komplikacije Crohnove bolesti koje posebno otežavaju život oboljelih.

ULCEROZNI KOLITIS u probavnom sustavu zahvaća samo debelo crijevo.

Osnovna karakteristika ovih bolesti je nepredvidivi tijek komplikacija bolesti, neodgodivo učestalo grčevito pražnjenje crijeva (krvavo sluzavi proljevi) uslijed upalnog procesa, povišena tjelesna temperatura, mučnina, povraćanje, iscrpljenost, značajan gubitak tjelesne težine. Za akutnih napada bolesti nužno je bolničko liječenje i brojne intervencije u smislu terapije (medikamentoznog liječenja, eneteralne i parenteralne prehrane) i dijagnostike trenutnih komplikacija bolesti.

U slučaju kada terapija lijekovima postane neefikasna ili štetna te u slučaju razvoja ozbiljnih komplikacija bolesti dolazi do operativnih zahvata kada se nerijetko odstranjuju veliki dijelovi probavnog sustava, a ponekad je potrebno izvesti i privremenu ili trajnu stomu (umjetni otvor na abdomenu kroz koji se stolica prazni u vrećicu) što ostavlja trajne posljedice na svakodnevicu oboljelih kako u zdravstvenom pogledu tako i u mogućnosti funkcioniranja pojedinca u cjelini. Određeni broj oboljelih od Crohnove bolesti mora se tijekom života višestruko podvrgnuti kirurškim zahvatima, a svaki od tih zahvata nije trajno rješenje problema.

Više informacija o ovim bolestima može se naći na stranicama Hrvatskog udruženja za Crohnovu bolest i ulcerozni kolitis - www.hucuk.hr.

ŠTO NASTAVNO OSOBLJE TREBA ZNATI O SVAKODNEVNOM ŽIVOTU OBOLJELIH OD UBC?

- Kod svakog bolesnika drugačiji je tijek bolesti, broj, vrsta i težina komplikacija. Ta činjenica otežava percepciju društva prema oboljelima od UBC. U lakšim slučajevima bolesti osoba normalno funkcionira u društvu, a na drugom kraju spektra nije nezanemariv broj smrtnih slučajeva. Najveći je broj onih koji žive s trajno aktivnom upalom i komplikacijama bolesti unatoč terapiji koju uzimaju.
- Oboljeli učenici ulažu dvostruko veći napor u svladavanju zadataka zbog stalne kontrole simptoma bolesti s kojima svakodnevno žive: grčeviti bolovi, neodgodivo pražnjenje crijeva, povišena tjelesna temperatura, mučnina, neugodne nuspojave terapije.
- Potreban je neodgodiv pristup sanitarnim prostorijama.
- Česte su bolničke kontrole i hospitalizacije (zbog pogoršanja bolesti ili dijagnostičkih pretraga).
- Neke terapije koje se koriste u liječenju ovih bolesti primjenjuju se isključivo u dnevnoj bolnici te su zbog toga mogući izostanci s nastave.
- Poseban režim prehrane koji kod određenog broja oboljelih zahtjeva pauzu tijekom dana.
- Jedan broj oboljelih učenika mora raditi pauze tijekom dana zbog zbrinjavanja kirurških drenaža uslijed fistula (osobe s postavljenim setonima) ili higijene stome.

HUCUK
Zagreb, Kralja Zvonimira 20
Telefon/Fax: +385 1 3764 059

E-mail: mail@hucuk.hr
Internet: www.hucuk.hr

IBAN: HR9623600001101554213
MB: 01513958
OIB: 43805471123

KAKO NASTAVNICI MOGU POMOĆI?

U svrhu izjednačavanja mogućnosti pokazivanja znanja učenika oboljelih od upalnih bolesti crijeva s mogućnostima ostalih učenika potrebno je osigurati:

1. INFORMIRANJE NASTAVNOG OSOBLJA

- **Poznavanje problema prirode oboljelih od ovih bolesti ključno je za razumijevanje potrebe prilagodbe nastave i kreiranje načina individualiziranog pristupa izvršavanja učeničkih obveza.**
- **Informiranjem nastavnog osoblja i senzibiliziranjem za problem učenika oboljelih od upalnih bolesti crijeva prevenirala bi se situacija kontinuiranog objašnjavanja učenika svakom nastavniku pojedinačno vezano za poteškoće vezane uz ove bolesti.**

2. FLEKSIBILNOST U IZVOĐENJU NASTAVE I IZVRŠAVANJU OBVEZA

- **Mogućnost provođenja nastave u obliku e-učenja, e-konzultacija, dostupnost digitalnog repozitorija i materijala s nastave, mogućnost alternativnog izvršavanja obveza ili nadoknade izostanaka s nastave kroz posebne zadaće. Uslijed bolesti učenik će nerijetko biti odsutan zbog kontrola, pretraga, terapija i hospitalizacija te same prirode bolesti.**
- **VIŠE VREMENA ZA IZVRŠAVANJE ZADATAKA (PRODULJENJE ROKA) –** ukoliko pojedinu zadaću treba predati u određenom roku potrebno je učeniku dati više vremena kako bi mogao uskladiti školske obveze s planom i pravilima liječenja (planiranje bolničkih pretraga, kontrola, terapije i sl).
- **PODJELA GRADIVA U VIŠE MANJIH CJELINA –** moguće je da učenik izostane s nastave dulje vrijeme. Preporučljivo bi bilo da nastavnici podjele do tada obrađeno gradivo na više manjih cjelina.
- **INDIVIDUALAN TERMIN ISPITA –** ukoliko zbog hitnog odlaska u sanitarnu prostoriju tijekom ispita ili pravila liječenja nije u mogućnosti prisustvovati redovnom tj. predviđenom terminu ispita potrebno je osigurati poseban termin.
- **USMENO ISPITIVANJE UMJESTO PISMENIH ISPITA -** tijekom usmenog ispitivanja nastavnik može zamijeniti pitanje učeniku ukoliko je morao napustiti ispitnu prostoriju (razred) zbog odlaska u sanitarnu prostoriju.
- **TZK -** Omogućiti sudjelovanje na satovima tjelesne i zdravstvene kulture samo onoliko koliko to dopušta zdravstveno stanje te mogućnost potpunog oslobođenja ukoliko za to postoji liječnička preporuka.

3. POSEBNA POMOĆ

- **Omogućiti učeniku da ima dopuštenje diskretno i bez pitanja napustiti učionicu zbog odlaska u sanitarnu prostoriju. Takva potreba najčešće dolazi naglo, nepredvidiva je i neodgodiva.**
- **Imati razumijevanje ukoliko učenik kasni na nastavu, osobito u jutarnjim satima kad su crijeva najaktivnija.**
- **Ukoliko postoji potreba omogućiti raniji odlazak s nastave zbog bolova, slabosti, nuspojava terapije, potrebe izvršavanja higijene stome ili nagle potrebe higijene setona i sl.**
- **Omogućiti učeniku da diskretno uzima lijekove i hranu (neki oboljeli učenici uzimaju posebne enteralne pripravke ili imaju potrebu uzimati češće manje obroke) u predviđeno vrijeme.**

4. INDIVIDUALIZIRANI NAČIN POLAGANJA DRŽAVNE MATURE

Prema Uputama za prilagodbu ispitne tehnologije na ispitima državne mature – Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, učenici sa zdravstvenim problemima navedeni su kao skupina koja ima pravo na prilagodbu ispitne tehnologije. Učenicima s upalnim bolestima crijeva potrebno je omogućiti odlazak u sanitarnu prostoriju, te ukoliko je potrebno zbog bolova ili drugih smetnji vezanih uz bolest produljiti vrijeme i do 100% kao i u nekim drugim navedenim skupinama učenika s poteškoćama.

SVAKI OBOLJELI IMA DRUGAČIJI TIJEK BOLESTI I PRAVILA LIJEČENJA – ZBOG TOGA JE, OSIM NAVEDENOG, POTREBNO DODATNO KREIRATI INDIVIDUALNI PRISTUP ŠKOLOVANJU PREMA POTREBAMA SVAKOG UČENIKA OBOLJELOG OD UPALNIH BOLESTI CRIJEVA KOJI TO POTKRIJEPI LIJEČNIČKOM DOKUMENTACIJOM.

HRVATSKO UDRUŽENJE
ZA CROHNOVU BOLEST
I ULCEROZNI KOLITIS
CROATIAN CROHN'S AND
ULCERATIVE COLITIS ASSOCIATION

Grad Zagreb
Gradski ured za obrazovanje,
kulturu i sport

abbvie

HUCUK
Zagreb, Kralja Zvonimira 20
Telefon/Fax: +385 1 3764 059

E-mail: mail@hucuk.hr
Internet: www.hucuk.hr

IBAN: HR9623600001101554213
MB: 01513958
OIB: 43805471123